

Càritas Diocesana de Barcelona

Hi tenen tot el dret!

per **Josep M. Jubany**, delegat diocesà de Pastoral Social

Des de fa un temps, en molts balcons d'institucions públiques hi ha penjades unes grans pancartes amb la llegenda «Benvinguts refugiats». També en alguns campanars hi ha grans cartells on es reproduïxen frases bíbliques, la més citada: «Era foraster i em va acollir». Cal agrair aquestes iniciatives que tenen com a finalitat sensibilitzar la ciutadania de la greu crisi que pateixen tants homes i dones del nostre món, que s'han vist obligats a fugir de les guerres que hi ha en els seus països d'origen. Aquest immens èxode ha originat el drama humà més gran després de la Segona Guerra Mundial.

Les pancartes hi són, però els refugiats no arriben. Són en camps de refugiats, en els països fronterers amb Europa. I els pocs que han pogut arribar al Vell Continent han estat rebutjats, a alguns se'ls ha internat en els CIES, a d'altres se'ls ha expulsat al moment, en les anomenades *expulsions en calent*. El fet és paradoxal, hi ha una part de la societat que els vol ajudar, però l'Administració, en especial l'Administració central, els posa tota mena de traves. I no només a Espanya troben les portes tancades, sinó a tot Europa.

Tantes paraules com s'han pronunciat a favor de l'acollida dels refugiats no han estat escoltades. Entre aquestes veus sobresurt, per la seva claredat i la força de la seva denúncia, la del papa Francesc. El bisbe de Roma ha denunciat en moltes ocasions l'egoisme i la manca de sensibilitat de molts governs europeus. Foren significatives les seves paraules amb motiu de la concessió del Premi Carlemany; davant de molts representants polítics europeus preguntà: «Què t'ha passat Europa humanista, defensora dels drets humans, de la democràcia i de la llibertat? Què t'ha passat Europa, terra de poetes, filòsofs, artistes, músics, escriptors? Què t'ha passat Europa, mare de pobles i nacions, mare de grans homes i dones que van ser capaços de defensar i donar la vida per la dignitat dels seus germans?»

Unes preguntes que, de moment, no han rebut resposta. Davant del drama humà dels refugiats ens hem de preguntar com ens jutjarà la història. Som molt severos amb les generacions que van callar davant de l'holocaust jueu. A casa nostra ens escandalitzàvem, en els anys cinquanta, quan llegíem la situació en què vivien les minories ètniques als EUA, i amb l'*apartheid* de Sud-àfrica. Ara, la iniquitat la tenim a les nostres fronteres, on hi ha homes i dones, nens i nenes, que truquen a casa nostra cercant la dignitat que els ha estat negada en els seus països. Molt em temo que no fem res més que repetir la història.

No, hem de dir no. Nosaltres, els creients en Jesucrist, no podem ser còmplices. Negaríem al mateix Senyor que s'identifica amb ells. No a l'egoisme que s'excusa dient que no tenim recursos per acollir-los. Hem d'aprendre de països molt més pobres que han acollit un nombre ingent de refugiats.

Sí, hem de dir sí a l'acollida. Hem de dir prou a les polítiques restrictives que només porten dolor i mort als refugiats.

Tots podem i hem d'actuar. Com? En primer lloc preguntant per la pau, però també sensibilitzant els nostres familiars i amics sobre aquest drama. Conscients que, com a cristians, ells formen part de la nostra família, la família humana és la família de Déu. Pressionant els governs. Ajudant-los econòmicament. Dedicant temps per acompanyar-los, per ajudar-los a fer gestions, etc.

Per dignitat, no ens podem quedar de braços creuats. Hem d'actuar.

Migrants
i refugiats:
persones
amb drets

ACTUEM

CAMPANYA DE PASTORAL AMB ELS MIGRANTS I REFUGIATS 2017

Hi tenen tot el dret!

DELEGACIÓ DE PASTORAL SOCIAL
Arquidiòcesi de Barcelona

caminem junts en la diversitat

Càritas Diocesana de Barcelona

Jornada Mundial dels Migrants

Decàleg de criteris a tenir en compte sobre les persones refugiades i migrants

per Mn. Josep M. Fisa, rector de la Parròquia de la Mare de Déu del Carme de Sant Joan Despí

1 Emigrar, sortir del propi país, no és una decisió fàcil i oportunista. Sovint s'hi juguen la pròpia vida per defensar la vida dels seus fills. Uns fugen de les zones de guerra perquè corren el perill de morir sota les bombes i veuen la pau molt llunyana o impossible. D'altres no veuen que tinguin futur en camps de refugiats que creixen cada dia i es converteixen en ciutats tancades i sense perspectives. Uns tercers, a causa de la pobresa econòmica persistent, sigui pel canvi climàtic, sigui per la manca de recursos.

2 El dret dels refugiats a ser acollits i protegits és un dret reconegut internacionalment que els països rics no podem ignorar o defugir per por a perdre privilegis o a sentir-nos incomodats amb la seva presència. Es tracta d'un deure humà bàsic. Des de la perspectiva cristiana, es tracta d'un valor evangèlic fonamental, proclamat i viscut per Jesús de Natzaret, que posa els estrangers i els pobres en el centre del seu missatge, com a germans que cal estimar i socórrer.

3 Les causes. Hem de considerar com a molt importants les causes que provoquen aquesta catàstrofe humana. La primera causa són les guerres, amb arrels en conflictes regionals provocats per règims dictatorials i sectarismes socials o religiosos. Però no podem oblidar que des dels països rics s'han afavorit aquests con-

flictes amb polítiques dictades més per interessos estratègics que no pas per una voluntat d'ajuda al seu desenvolupament.

4 Explotació dels recursos. Moltes de les regions que suporten una violència extrema tenen pous de petroli, diamants i minerals essencials que són cobejats pels països rics. Aquests no dubten a fer aliances per tal de tenir-los, encara que sigui a costa del sofriment de la població i els seus territoris, tant a l'Orient Mitjà com a l'Àfrica.

5 El tràfic. Les situacions de violència són aprofitades per tota mena de traficants, tant de persones com d'armes i drogues. Molt especialment el comerç d'armes facilita que la violència creixi exponencialment. Armes fabricades i venudes pels mateixos països que diuen, hipòcritament, que volen la pau.

6 El bisbe de Roma, Francesc, ens exhorta a donar una resposta de misericòrdia envers els que «triquen a la porta» dels nostres països per demanar aixopluc davant la seva adversitat. La nostra solidaritat només pot ser incondicional. Tenim mitjans, espai i recursos per acollir-los dignament, per un temps o definitivament, per tal que formin part de les nostres comunitats. La seva aportació pot ser d'una gran riquesa i una oportunitat

Tots ens hem de posar d'acord per afavorir una convivència inclusiva i constructiva, basada en l'amistat i la fraternitat

de creixement per a ells i per a nosaltres.

7 El bon samarità. Ens trobem davant d'un flux molt gran de refugiats que vénen massivament, fugint dramàticament de zones en conflicte i de camps de refugiats sense futur. Són d'alguna manera els que l'Evangeli descriu com els malferits que queden abandonats al marge del camí i que són oblidats pels que es tenen per bons i poderosos. Cal que aprenguem del samarità que baixa del cavall i atén, dóna refugi sense excuses i paga les despeses que això comporta.

8 Acollir vol dir no solament atendre les seves necessitats bàsiques, sinó també atendre tots els altres aspectes humans. De relació amb els

veïns, de formació, de recerca de treball, d'incorporació a la comunitat del barri o del poble, de resposta i creixement espiritual, tant a través de les entitats socials com del nostre acompanyament personal.

9 L'acolliment, quan s'assegura per part de l'administració de l'Estat, només és per un temps determinat. Després es fa urgent que les entitats i les persones solidàries donin continuïtat a aquesta primera acollida. Càritas, entitats socials, associacions de veïns i comunitats parroquials s'han de comprometre en l'acompanyament d'aquestes famílies que ja no tenen altres recursos i ajuts.

10 Hi ha una bona sensibilitat i una gran generositat per part de molta gent que se sent interpel·lada per aquest èxode injust. Però també hem de reconèixer que subsisteixen actituds xenòfobes i prejudicis, desconeixement i rebuig. Per això cal que eduquem pedagògicament en els valors de la tolerància, el coneixement de l'altre, la relació de respecte, l'acompanyament desinteressat. Tots, des de les responsabilitats socials, religioses i polítiques, ens hem de posar d'acord per afavorir una convivència inclusiva i constructiva, basada en l'amistat i la fraternitat.

Jornada Mundial dels Migrants

Càritas Diocesana de Barcelona

Propostes de bones pràctiques per a l'acollida de les persones refugiades i migrants

per **Mn. Antoni Roman**, rector de la Parròquia de Sant Joan de Vilassar de Mar

Per conèixer i comprendre bé la seva situació el primer que cal fer és tenir informació i reflexionar sobre la seva realitat i el que viuen

Conèixer les causes: informar-nos i formar-nos

- Ser crítics amb el que ens arriba a través dels mitjans de comunicació
- Buscar fonts d'informació diferents: ONG, testimonis de cristians i altres operants

Créixer en criteris evangèlics

- «És urgent transformar el repte en oportunitat. Les migracions són una oportunitat per al desenvolupament dels pobles (papa Francesc)»
- «... era foraster i em veu acollir (Mt 25)»

Desenvolupar una cultura de l'acollida del diferent inspirada en l'hospitalitat

- A partir del díptic editat per la Plataforma «Migrantes con derechos». El trobaràs al web de Càritas Española (<https://goo.gl/f50EsK>)

Et convidem que pensis la teva proposta...

Després arriba el moment de fer accions que convidin a actuar per transformar les situacions que considerem que no respecten la dignitat de les persones

Dedicar una o diverses reunions al tema dels migrants - refugiats en el Consell Pastoral, a l'Equip de Càritas parroquial, etc., per tractar i reflexionar sobre aquest tema

- Com veiem la situació? Què estem fent? Què hauríem de fer?
- Després d'haver celebrat l'Any Sant de la Misericòrdia podem reflexionar sobre com podem guarir les ferides del nostre món
- Com podem fer arribar aquesta reflexió i acció a la resta de la comunitat cristiana?

Fer una lectura treballada del missatge del papa Francesc per a la Jornada Mundial del Migrant i Refugiat del 15 de gener de 2017

Promoure espais de trobada amb els migrants que ja són aquí

- Per conèixer més la seva història i la seva situació actual
- Per descobrir com ja ens estem enriquint
- Per descobrir junts noves possibilitats allà on abans hi vàiem por

Conèixer més a fons alguna ONG cristiana que treballa sobre aquest tema

- Càritas, Justícia i Pau, Mans Unides, Iglesia Necesitada...

Organitzar una vetlla de pregària

Organitzar un fòrum-debat

- A partir d'algun programa o documental de TV: «Salvados» (La Sexta), «30 minuts» (TV3)
- A partir d'articles o entrevistes publicades a diaris i revistes

Fer un Estudi d'Evangelí

Proposta de possibles textos a treballar:

- Paràbola del bon samarità - Lc 10,25-37 (atenció al necessitat)
- Paràbola del Bon Pastor - Jn 10,1-21 (l'atenció del Pare per tothom)
- Els deixebles d'Emaús - Lc 24,13-35 (caminar amb Jesús, l'alegria de l'acollida)
- Abraham a l'alzina de Mambré - Gn 18 (hospitalitat, acollida, ...)

Ser present com a parròquia, Consell Pastoral o grup de Càritas en les plataformes municipals o de barri que treballen per l'acollida als refugiats

Preparar dinàmiques per treballar amb els grups de joves de la Parròquia, de l'Esplai o l'Agrupament a partir d'algunes cançons que podem trobar a Youtube

- **Migueli:** *Salvemos la hospitalidad* (<https://goo.gl/Fvr1Md>)
- **Macaco:** *Hijos de un mismo dios* (<https://goo.gl/IEvv10>)
- **Manu Chao:** *Clandestino* (<https://goo.gl/kvysGu>)
- **Luis Guitarrà:** *Alégrese-Preocúpense* (<https://goo.gl/lg3YUf>)
- **Luis Guitarrà:** *Todo es de todos* (<https://goo.gl/N9QMg4>)
- **Els pets:** *Un món, dues classes de persones* (<https://goo.gl/7YjwvB>)
- Fent servir els materials del llibre **Prega-rock. 33 cançons amb valors**, d'Eloi Aran (Editorial Claret)

Càritas Diocesana de Barcelona

Jornada Mundial dels Migrants

Mons. Omella visita una família síria refugiada a Barcelona

per Itziar Bravo, Àrea de Comunicació de Càritas Diocesana de Barcelona

L'arquebisbe de Barcelona, acompanyat pel director de Càritas Barcelona, va prendre cafè sirí amb l'Omar (nom fictici) i la seva família i es va interessar per la història personal que els ha portat fins a Barcelona.

Era de dia i els fills més petits eren a l'escola. La mare havia sortit un moment i l'Omar i el seu fill gran s'havien quedat a casa. L'Omar treballava de comerciant, una professió que li venia de família. De cop, una bomba va caure a casa seva. D'aquell moment, el pare i el germà gran encara tenen seqüeles: no només físiques sinó també psicològiques. Però això no els impedeix tornar a somriure. I és així com l'Omar va obrir la porta de casa seva a Barcelona, un pis en què conviuen el matrimoni amb els seus quatre fills.

Després de dos anys i quatre mesos a Barcelona, la família ja ha après la llengua i és ara quan comencen a tirar endavant: l'Omar ha aconseguit una feina a mitja jornada en un restaurant però no pot anar cada dia perquè

la seva recuperació física és lenta; el fill gran, de 18 anys, que en aquells moments estava a l'escola de formació, està fent un curs de mecànica i està decidit a dedicar-se a això; la filla gran, de 20 anys, en canvi, s'ha decidit per la farmàcia i també està fent un curs de formació professional de grau mitjà, ja que no li han convalidat els títols acadèmics siris; i els dos fills petits van a l'escola: els encanta parlar i fer natació. És realment l'alegria i l'esperança dels nens el que ha fet i fa que la família tiri endavant.

Refugiats però com a casa

Aquesta és la història que va conèixer l'arquebisbe Omella en la seva visita al pis d'aquesta família refugiada, al barri de la Sagrada Família. També el van acompanyar el director de Càritas, Salvador Busquets, i la coordinadora d'atenció als refugiats, Juana Martín. Mons. Omella es va interessar en tot moment per com havien decidit sortir

del país, com van arribar a Barcelona i com els havien acollit. I els va obsequiar amb neules i torrons perquè puguin conèixer la tradició catalana.

Després d'una estona parlant, la mare de la família va convidar a tots els presents a cafè sirí, amarg i torrat, i a unes pastes. Busquets va anunciar a l'arquebisbe que, en les properes setmanes, la família rebria un parell d'ordinadors perquè els joves pogues-

sin fer els treballs de l'escola. L'Omar i els fills, que van mostrar la seva gratitud en tot moment, van admetre sentir-se com a casa.

Una hora després, i ja amb l'abric posat per marxar, l'Omar va fer una invitació a l'arquebisbe de Barcelona: que anés un altre dia a dinar a casa seva, perquè li prepararien menjar sirí. Amb una abraçada de germanor, es van acomiadar amb la intenció de tornar-se a veure.

Accions que ajuden a teixir fraternitat amb les persones refugiades i migrants

El grup «Caminem Junts en la diversitat» va organitzar durant el 2016, amb motiu de la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiad, activitats perquè persones de diversos orígens comparteixin la riquesa de la seva cultura.

Aquests espais de trobada i convivència ajuden a teixir fraternitat amb les persones migrants i refugiades, que necessiten sentir-se acollides i acompanyades per superar el sentiment de fragilitat que viuen en trobar-se allunyades de tot allò que estimem i coneixen.

Compartim algunes fotografies que mostren una pastoral multicultural, oberta i integradora, que treballa per respondre a la diversitat d'orígens, tradicions i cultures dels cristians i cristianes que avui formen l'Església a Catalunya.

Mons. Joan Josep Omella a la parròquia de Sant Paulí de Nola, durant la celebració de la Jornada Mundial de Migrants i Refugiats del 24 de gener de 2016.

El 5 de juny de 2016 «Caminem Junts en la diversitat» va organitzar una sortida de convivència a Girona. Hi van participar gairebé cinc-centes persones, que van poder visitar el poble de Pals i la ciutat de Girona. A la tarda van assistir a una eucaristia a la catedral que va ser presidida per Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona. Per tancar la diada van visitar la catedral i el seu museu.